

PANEVĖŽIO LOPŠELIO-DARŽELIO „DIEMEDIS“ DARBUOTOJŲ ETIKOS KODEKSAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Panevėžio lopšelio-darželio „Diemedis“ (toliau – lopšelis-darželis) darbuotojų etikos kodeksas (toliau – kodeksas) – tai dokumentas, atspindintis asmeninės moralės reikalavimus, profesines vertybes bei teisinius draudimus darbuotojų sprendimams bei veiklai.

2. Kodeksas parengtas vadovaujantis Lietuvos respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2018 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. V-561 patvirtintu Pedagogų etikos kodeksu, Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“. Kodeksas papildo pedagogų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos LR Švietimo įstatyme, lopšelio-darželio nuostatuose, darbo tvarkos taisyklėse ir kituose norminiuose aktuose.

3. Kodekso paskirtis – padėti įstaigos pedagogams ir bendruomenei suprasti etinio elgesio problemas, kurios gali kilti darbinėje veikloje, tarpusavio santykiuose, viešame gyvenime bei padėti jas spręsti.

4. Kodeksas papildo pedagogų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos Lietuvos Respublikos Švietimo įstatyme, lopšelio-darželio darbo tvarkos taisyklėse ir kitose teisės aktuose.

II SKYRIUS DARBUOTOJŲ ETIKOS KODEKSO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

5. Lopšelio-darželio bendruomenė, patvirtindama šį kodeksą, iškelė šiuos tikslus bei uždavinius:

5.1. nubrėžti tolerancijos ribas lopšelio-darželio narių tarpusavio santykiuose, išryškinti pedagogų bendravimo su darbuotojais, vaikais, tėvais etikos principus ir normas;

5.2. padėti geriau suprasti, palaikyti ir puoselėti svarbiausias vertybes: teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę, pilietinę atsakomybę, siekti viešumo ir skaidrumo tarpusavio santykiuose;

5.3. formuoti suvokimą, jog etika būtina kiekvienoje veikloje, ji svarbi didinant visuomenės pasitikėjimą įstaigos veikla;

5.4. padėti vertinti ir spręsti konkrečius etinio pobūdžio klausimus;

5.5. apsaugoti lopšelio-darželio bendruomenės narius nuo konfliktinių situacijų ir neetiško elgesio.

6. Bendruomenės nariai įsipareigoja aktyviai palaikyti lopšelio-darželio siekius, garbingai jam atstovauti, etišškai elgtis tiek įstaigoje, tiek už jos ribų, tinkamai reprezentuoti jos vardą Lietuvoje ir užsienyje.

III SKYRIUS PEDAGOGŲ IR DARBUOTOJŲ ETIKOS KODEKSE NAUDOJAMOS SĄVOKOS

7. Darbuotojų etikos kodekse naudojamos sąvokos:

Pedagogai – vadovai (direktorius, direktoriaus pavaduotojas ugdymui), logopedas, neformaliojo ugdymo mokytojas, grupių auklėtojos.

Darbuotojai – administracijos ir kiti darbuotojai, su lopšeliu-darželiu susiję darbo santykiai.

Pedagogų etika – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybiškumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

Etikos normų pažeidimas – poelgis, veiksmas, elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymo, ignoravimo ar pažeidimu, kuris blogina bendrovės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

Kompetencija – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

Vertybė – idėjos ir įsitikinimai, formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

Tolerancija – pakantus kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo gerbimas.

Etika – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

Moralė – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

Etikos normų pažeidimas – poelgis, veiksmas, elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymo, ignoravimo ar pažeidimu, kuris blogina bendrovės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

Etikos problema – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiant etikos normas.

Interesų konfliktas – situacija, kai darbuotojas atlikdamas savo pareigas vykdo pavedimus ir priima sprendimus susijusius su jo privačiais interesais.

Privatus darbuotojo interesas – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas.

Viešieji visuomenės (valstybės) interesai – visuomenės (valstybės) suinteresuotumas. Visuomenė tikisi, kad darbuotojas į darbą žiūrės kaip į pašaukimą.

Kompetencija – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

Vertybė – idėjos ir įsitikinimai, formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

Tolerancija – pakantus kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo gerbimas.

Patyčios – tai psichologinę ar fizinę jėgos persvarą turinčio asmens ar asmenų grupės tyčiniai, pasikartojantys veiksmai, siekiant pažeminti, įžeisti, įskaudinti ar kitaip sukelti psichologinę ar fizinę žalą kitam asmeniui.

Patyčių prevencijos ir intervencijos stebėseną – patyčių situacijos įstaigoje stebėjimas, renkant, analizuojant faktus ir informaciją, svarbią šio reiškinio geresniam pažinimui bei valdymui, reiškinio tolimesnės raidos ir galimo poveikio prognozavimas.

IV SKYRIUS ETIKOS PRINCIPAI

8. Darbuotojai savo veikloje vadovaujasi šiais pagrindiniais elgesio ir veiklos principais:

8.1. pagarbos;

8.2. teisingumo;

8.3. žmogaus teisių pripažinimo;

8.4. atsakomybės;

8.5. sąžiningumo;

8.6. atidos ir solidarumo.

9. Pagarbos principas. Vadovaudamasis šiuo principu darbuotojai pripažįsta, kad bendravimas su vaikais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais šeimos ir įstaigos bendruomenės nariais grindžiamas asmens orumo ir nelygstamos vertės pripažinimu bei pasitikėjimu, taip kuriant saugią, atvirą, savivertę ir kūrybiškumą skatinančią atmosferą.

10. Teisingumo principas. Vadovaudamasis šiuo principu darbuotojai pripažįsta vaikų ugdymosi poreikių įvairovę, atsižvelgia į kiekvieno vaiko socialinės, kultūrinės aplinkos ypatumus ir yra nešališkas vertindamas kiekvieno vaiko pasiekimus ir pažangą, ugdymosi poreikius.

11. Žmogaus teisių pripažinimo principas. Vadovaudamasis šiuo principu darbuotojai nepažeidžia vaiko teisių ir teisėtų interesų, vadovaujasi lygiateisiškumo ir nediskriminavimo nuostatomis ir siekia, kad socialiniai, rasiniai, kalbiniai, religiniai arba kiti veiksniai nedarytų įtakos jo elgesiui profesinėje veikloje.

12. Atsakomybės principas. Vadovaudamasis atsakomybės principu darbuotojai veikia kaip profesionalai, nuolat tobulina savo profesines kompetencijas, reikalingas siekiant kokybiškai atlikti darbą – ugdyti remiantis kiekvieno vaiko gebėjimais, ugdymosi poreikiais ir polinkiais.

13. Sąžiningumo principas. Vadovaudamasis sąžiningumo principu darbuotojai teikia teisingą informaciją apie savo patirtį, profesinę padėtį ir kompetenciją, savo profesinėje veikloje sąžiningai naudoja išteklius, vadovaujasi švietimo įstaigos vidaus tvarkos taisyklėmis.

14. Atidos ir solidarumo principas. Vadovaudamasis atidos ir solidarumo principu, žmogiško solidarumo nuostatomis darbuotojai bendrauja su vaikais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais vaiko šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene siekdamas geros vaikų savijautos, savo empatija ir veiksmais įrodydamas suprantąs vaiko (vaikų) emocinę būseną.

15. Laikytis Kodekso reikalavimų – asmeninis pedagogo, siekiančio tinkamai ir kokybiškai atlikti savo pareigas, didinti profesijos prestižą ir pasitikėjimą šalies švietimo sistema, įsipareigojimas ir garbės reikalas, o jų pažeidimas užtraukia atsakomybę, numatytą Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose pedagogų veiklą. Svarstant atsakomybę už Kodekso reikalavimų pažeidimą išnagrinėjama ir įvertinama lopšelio-darželio savivaldos institucijų ir įstaigos vadovo sudarytos etikos komisijos nuomonė.

V. SKYRIUS

ETIKOS NORMOS

16. Darbuotojų įsipareigojimai:

16.1. objektyviai vertina kitų darbus ir pastangas, atskleidžia nepanaudotas galimybes, kolegiškai pataria ir padeda vieni kitiems;

16.2. laiku, atidžiai ir profesionaliai atlieka pareigybės aprašyme numatytas funkcijas;

16.3. siekia aukštesnės kompetencijos pedagoginiame darbe, domisi savo srities mokslo naujovėmis;

16.4. puoselėja pagarbius savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu bei su lopšelio-darželio savivaldos institucijomis;

16.5. gerbia ir aktyviai prisideda puoselėjant esamas ir kuriant naujas bendruomenės tradicijas.

17. Bendrosios etikos nuostatos, suvokimas, kad pažeidžiamos etikos normos:

17.1. kolegų diskriminavimas dėl dalyvavimo politinėje, visuomeninėje, kultūrinėje ar sportinėje veikloje;

17.2. nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų, dalyvavimas negarbinguose sandoriuose, visiems pedagogams skirtos informacijos slėpimas, eskaluojami smulkmeniški konfliktai bei intrigos;

17.3. pedagogo nepagarbus atsiliepimas apie nedalyvaujančio kolegos pedagoginius gebėjimus, asmenines savybes;

17.4. konfidencialios informacijos apie kolegas paviešinimas ir aptarimas (darbo užmokestis, karjeros ketinimai, asmeniniai reikalai ir pan.);

17.5. kiekvienas pedagogas, darbuotojas turi be baimės, tačiau korektiškai ir geranoriškai kelti į viešumą esamas negeroves, jis turi būti teisingai suprastas tik kaip siekiantis pagerinti bendruomenėje profesinės etikos klimata.

18. Bendravimo tarp darbuotojų nuostatos:

18.1. tarpusavio santykiai remiasi pagarba, tolerancija, kitos nuomonės gerbimu, mandagumu;

18.2. bendravimas ir bendradarbiavimas grindžiami pagalbos teikimu vienas kitam;

18.3. santykiuose tiesos sakymas, viešumas, tiesos gynimas, draugiškumas ir geranoriškumas yra vieni svarbiausių pedagogo ir darbuotojo etikos principų.

19. Suteikiant pedagoginį vardą, apdovanojimą, kolegos veiklos pripažinimą, turi būti remiamasi tik dalykišku pateikto darbo vertinimu bei profesinėmis pretendento savybėmis, o ne asmeniniu ar politiniu santykiu.

20. Atsiradus tarpusavio santykiuose konfliktinėms situacijoms, elgtis tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai. Išklausyti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo.

21. Niekas negali reikalauti ar rinkti informacijos apie asmeninį darbuotojo gyvenimą, nesusijusio su darbo reikalavimais.

22. Negali būti diskriminuojami, ignoruojami ar persekiojami dėl jų įsitikinimų ar asmeninių simpatijų bei antipatijų. Santykiai tarp pedagogų grindžiami lygiateisiškumo principu.

23. Skirtingi pedagogų statusai, kvalifikacinės kategorijos ir pareigos neturėtų kliudyti visiems pedagogams, darbuotojams lygiateisiškai reikšti nuomonės ir ginti savo įsitikinimus.

24. Bendravimo su vaikais nuostatos:

24.1. remiasi abipuse pagarba;

24.2. pasirenka tokius darbo metodus, kurie skatina pozityvius vaikų bruožus, tarpusavio santykius: savarankiškumą, savikontrolę, saviugdą, norą bendrauti ir padėti kitiems;

24.3. vertindamas vaikų elgesį ir pasiekimus, siekia stiprinti jų savigarbą ir pasitikėjimą savo jėgomis, nurodyti tobulėjimo galimybes, kelti motyvaciją;

24.4. siekia teisingumo ir objektyvumo, vertindamas vaikų pasiekimus;

24.5. elgiasi diskretiškai. Pedagogui, darbuotojui neleistina kitiems asmenims perduoti vaiko jam asmeniškai patiktą informaciją, išskyrus įstatymų numatytus atvejus;

24.6. nepiktnaudžiauja savo tarnybine padėtimi.

25. Bendravimo su tėvais nuostatos:

25.1. pedagogai konsultuoja tėvus bei globėjus sprendžiant vaikų auklėjimo problemas;

25.2. darbuotojai saugo vaikų patiktą informaciją apie savo tėvus arba globėjus, o tėvų arba globėjų – apie vaikus.

25.3. darbuotojai užtikrina, kad santykiai su tėvais nedarytų įtakos vaikų asmens bei pasiekimų vertinimui;

25.4. pedagogai vadovaujasi pagarba, tolerancija, bendradarbiavimu sprendžiant ugdymo klausimus;

25.5. pedagogai teikia objektyvią informaciją apie vaiko pažangą, ugdymosi rezultatus, elgesį.

26. Darbuotojų akademinė ir žodžio laisvė:

26.1. turi teisę naudotis įvairiais informacijos šaltiniais;

26.2. gali savo nuožiūra pasirinkti ugdomąją veiklą bei kurti naujus ugdymo būdus, jei šie yra tinkami profesiniu požiūriu;

26.3. neišviešina konfidencialios tarnybinės informacijos, skirtos vidiniams įstaigos reikalavimams.

VI. SKYRIUS DARBUOTOJO ETIKOS KODEKSO PRIĖMIMAS IR PRIEŽIŪRA

27. Etikos komisijos penkis narius trims metams tvirtina lopšelio-darželio direktorius. Kandidatus tapti Etikos komisijos nariais siūloma darbuotojams, kurie įstaigoje dirba netrumpiau kaip vieneri metai. Etikos komisijos nariai gali eiti pareigas ne ilgiau kaip dvi kadencijas iš eilės. Etikos komisija dirba vadovaudamasi Etikos kodeksu, kurį tvirtina direktorius. Etikos komisija į posėdžius turi teisę kviešti vadovus bei su svarstomu klausimu susijusius asmenis.

28. Komisijos posėdžiai šaukiami - gavus pareiškimą arba siekiant inicijuoti Etikos kodekso papildymus ar pataisas.

29. Etikos komisijos pagrindinės funkcijos yra etikos kodekso vykdymo priežiūra, pedagogų ginčų, nesutarimų nagrinėjimas bei moralinio poveikio priemonių taikymas.

30. Į Etikos komisiją gali kreiptis bet kuris bendruomenės narys. Jo prašymas išnagrinėjamas per 2 mėnesius Etikos komisijos posėdžiuose, kuriuos kviečia šios komisijos pirmininkas. Komisijos pirmininką renka komisijos nariai atviru balsavimu. Etikos komisija gali taikyti moralinio poveikio priemones.

VII. SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

31. Darbuotojų etikos kodeksas projektas svarstomas viešai, siekiant, kad jis būtų priimtas kaip įsipareigojimas, o ne įpareigojimas.

32. Patvirtintas kodeksas skelbiamas lopšelio-darželio internetinėje svetainėje.

33. Darbuotojai įsipareigoja gerbti kodekso nuostatas ir rūpintis jo veiksmingumu.

34. Darbuotojai privalo vadovautis šiuo kodeksu. Laikytis jo reikalavimų yra kiekvieno darbuotojo pareiga ir garbės reikalas.

35. Šio kodekso vykdymo priežiūrą atlieka lopšelio-darželio Etikos komisija.

36. Kodeksas, priimtas kaip lopšelio-darželio bendruomenės sutarimas dėl tam tikrų vertybinių elgesio nuostatų, turi palaikyti etinį susirūpinimą, skatinti svarstyti, diskutuoti etinius klausimus ir jų sprendimo būdus.

37. Už darbuotojų etikos pažeidimus, atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą, taikytinos moralinio poveikio priemonės.

PRITARTA

Mokytojų tarybos posėdžio nutarimu
2022 m. gegužės 26 d. protokolo Nr. 3

SUDERINTA

Mokyklos tarybos posėdžio nutarimu
2022 m. gegužės 26 d. protokolo Nr. 2

